

Uchwała Nr IV / 38 / 2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 19 lutego 2024 r.

w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Wieluń.

Na podstawie art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w osobach:

1. Paweł Dobrzyński - przewodniczący
2. Zofia Dolewka - członek
3. Łukasz Szczepanik - członek

uchwała, co następuje:

§ 1

Opiniuje się pozytywnie możliwość sfinansowania przez Gminę Wieluń deficytu planowanego w uchwale budżetowej na 2024 rok.

§ 2

Opiniuje się pozytywnie prawidłowość prognozy kwoty długu Gminy Wieluń na lata 2024-2036, z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający wydał przedmiotowe opinie na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Wieluniu:

- nr XCVIII/1191/23 z dnia 28 grudnia 2023r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieluń na lata 2024-2036,
- nr XCVIII/1192/23 z dnia 28 grudnia 2023r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wieluń na rok 2024 wraz ze zmianami.

W uchwale budżetowej Gminy Wieluń na 2024 rok zaplanowane zostały dochody w wysokości 179.306.730,10 zł, a wydatki w kwocie 196.472.325,85 zł.

Planowany deficyt budżetu – rozumiany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami wynosi 17.165.595,75 zł. Jako źródło sfinansowania deficytu wskazano przychody z tytułu kredytów i pożyczek oraz nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych. Wskazane przez Gminę źródło sfinansowania deficytu jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa (art. 217 ust. 2 pkt 2,3 i 5 ustawy o finansach publicznych).

W budżecie zaplanowano przychody w wysokości 24.723.738,63 zł z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na rynku krajowym (20.125.039,08 zł) oraz z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (4.598.699,55 zł). Rozchody ustalono w kwocie 7.558.142,88 zł z tytułu spłaty rat zaciągniętych w latach poprzednich zobowiązań długoterminowych. Przeprowadzona analiza uchwał podjętych przez Radę Miejską w Wieluniu na sesji w dniu 28 grudnia 2023r. wykazała, że wielkości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i w budżecie na 2024 rok są zgodne w zakresie wynikającym z postanowień art. 229 ustawy o finansach publicznych. Z uchwalonej prognozy wynika, że w latach 2024-2036 spełniona zostanie zasada określona w art. 242 ww. ustawy. Przy czym w 2024 roku dochody bieżące zaplanowano w kwocie niższej od wydatków bieżących o 526.839,95 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu wolnych środków z lat ubiegłych oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonych w odrębnych ustawach. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprowadzie przepisy prawa dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże planowanie w budżecie deficytu operacyjnego jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład podkreśla, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej oraz wielkość tej nadwyżki decydują o możliwościach finansowych jednostki samorządu terytorialnego, w tym, m.in. w zakresie dotyczącym realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zadłużenia.

Z kolei w dalszych latach objętych prognozą, tj. w latach 2025-2036 zaplanowano wykonanie tzw. nadwyżek operacyjnych budżetu, tj. dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących. Nadwyżka operacyjna w 2025 roku

zaprognoszowana została na poziomie 4.126.000,00 zł. W 2026 roku założono uzyskanie nadwyżki operacyjnej w wysokości ponad dwukrotnie wyższej (9.540.000,00 zł). W kolejnych latach objętych WPF zaprognozowano dalsze wzrosty nadwyżek operacyjnych. Skład Orzekający zwraca uwagę na to, iż mając na względzie planowany w 2024 roku deficyt operacyjny, uzyskanie tak znaczących nadwyżek operacyjnych w pozostałych latach objętych wieloletnią prognozą finansową wymagało będzie niezwykle konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów bieżących oraz szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących w celu zachowania ustalonego ich poziomu.

Prognozę kwoty długu sporządzono na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne. Planowana kwota długu w 2024r. i w następnych latach jest zgodna z zaciągniętymi zobowiązaniami długoterminowymi do dnia 31 grudnia 2023r. oraz z planowanymi do zaciągnięcia w latach następnych (2024 i 2025r.). Począwszy od 2026 roku Gmina nie planuje zaciągać nowych zobowiązań długoterminowych. W latach 2026-2036 przypadające w danym roku spłaty z tytułu zaciągniętych wcześniej zobowiązań dłużnych finansowane będą z prognozowanych nadwyżek budżetu.

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z postanowień art. 243 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej ustalono, że relacje wyliczone w oparciu o wskazany wyżej przepis, w latach 2024 – 2036, przedstawiać się będą następująco:

Lata	Kwota długu na koniec roku (w zł)	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – w %	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) – w %	Spełnienie wskaźnika spłaty: tak/nie
2024	70.129.781,10	8,57%	14,84%	TAK
2025	72.504.182,12	8,43%	8,70%	TAK
2026	67.142.343,40	6,62%	11,34%	TAK
2027	61.977.504,68	5,91%	9,60%	TAK
2028	55.255.613,06	6,24%	9,39%	TAK
2029	47.468.333,06	6,29%	8,31%	TAK
2030	39.286.053,06	5,94%	7,74%	TAK
2031	32.885.053,06	4,43%	9,50%	TAK
2032	26.398.053,06	4,09%	11,01%	TAK
2033	19.377.522,06	4,02%	11,88%	TAK

2034	12.040.522,06	3,87%	12,45%	TAK
2035	4.873.110,06	3,49%	12,84%	TAK
2036	-	2,22%	13,16%	

Z powyższych danych wynika, że obciążenie budżetu z tytułu zaciągniętych zobowiązań, w latach objętych wieloletnią prognozą finansową Gminy Wieluń nie przekracza określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych dopuszczalnego limitu spłat. Niemniej jednak Skład Orzekający zwraca uwagę, że w 2025 planowany wskaźnik spłat zobowiązań jest zbliżony do dopuszczalnego limitu spłaty zobowiązań, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (różnica w wysokości 0,27%). W związku z powyższym możliwość spłaty długu Gminy w tych latach obciążona jest ryzykiem a zachowanie reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych wymagać będzie pełnej realizacji przyjętych w prognozie wartości, w tym w szczególności w zakresie dochodów i wydatków bieżących. W przypadku, gdyby założenia przyjęte z WPF nie zostały wykonane, konieczne może stać się dokonanie korekt prognozowanych wartości, w tym m.in. poprzez ograniczenie wydatków bieżących. Skład Orzekający przypomina w związku z tym o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń. W przypadku, gdyby założenia przyjęte z WPF nie zostały wykonane, konieczne może stać się dokonanie korekt prognozowanych wartości, w tym m.in. poprzez ograniczenie wydatków bieżących. Skład Orzekający przypomina w związku z tym o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń.

Skład ocenił prawidłowość sporządzenia wieloletniej prognozy finansowej oraz zawartej w niej prognozy kwoty długu i stwierdził, że spełnione zostały wymogi wynikające w tym zakresie z obowiązujących przepisów prawa.

Dokonane przez Skład Orzekający ustalenia pozwoliły wyrazić opinie jak w §1 i w §2 sentencji niniejszej uchwały.

Stosownie do art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządową w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.